

Кожана, Саѣисте и Костура до границе Епирске. Река Би-стрица дакле природна е граница... између Славенскогъ и Грчкогъ света и до ове реке по селима свуда имаю превагу бугарски славени... Много села Бугарска... између Битола и Кожана... Овде у предѣлу одъ Бугара и Цинцара а понешто Грка' и Арнаута населѣномъ, осимъ назначени места јошъ ова заслужую да се спомену, т. е. Вардар-ѣница (бугарски Лука)... Водена... и Науста (бугарски Негушъ)... У онимъ предѣлима, кои на западъ одъ Солуна леже, као Вардар-ѣницком, Воденскомъ, Негушкомъ, Кожанскомъ и Костурскомъ, већина села бугарскогъ е народа" (стр. IV—VIII).

Верковичъ говори сетне за помацитѣ българи, за занимањето на българитѣ селяни, а за гражданитѣ добавя: „Има занатлія Бугара по паланкама и по варошима, но ови сви знаю и грчки; и врло многи преливаю се у грке, ерѣ осимъ куѣе еднакво грчки или турски говоре, а деца имъ у школи само грчки уче. У обште ова Славенска грана имала е најнесрећнију судбину"... (стр. IX).

А що се отнася до самия надсловъ на своя сборникъ, Верковичъ казва следното: „Я самъ ове песме назвао бугарскимѣ а не словенскимѣ, збогъ, тога ерѣ данасъ кадъ би ко годъ македонскогъ славенина запитао: што си ты? съ места бы му одговоріо: я самъ Болгаринъ, а свой ѣзыкъ зову болгарскимъ" (стр. XIII).

Въ друга своя статья — Описаніе быта Македонскихъ Болгаръ, излѣзла въ Москва въ 1868 г., Верковичъ дава етнографски бележки за цѣлія обсегъ македонска земя, заселенъ съ българи.

Още по-закрѣплено и по-основно представя Верковичъ границитѣ на българското племе въ Македонія въ кѣсно излѣзлото негово дѣло: Топографическо-этнографическій очеркъ Македоніи. Составилъ С. И. Верковичъ. С.-Петербургъ 1889. Отъ предговора къмъ книгата вадя следнитѣ обобщения на автора: „Поселившись въ названной странѣ (т. е. Македоніи) ради археологическихъ изслѣдованій, по-срѣдствомъ непрерывныхъ поѣздокъ, я ознакомился съ языкомъ и обычаями обитателей македонскихъ деревень и на первыхъ убѣдился, что Македонія далеко не принадлежитъ грекамъ, а населена преимущественно славянами, живущими въ перемѣшку съ турками, греками и куцо-валахами. Всѣ